Kőszeg, 1914. október hó 11-én. 41. szám. XXXIV. évfolyam.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

AZ OTTHON szépirodalmi havi műmelléklettel.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre 4 korona, fél évre 2 korona, negyed évre 1 korona, egyes szám ára 10 fillér.
Vidéki előfizetők a portót külön fizetik.
Előfizetési pénzek a kiadóhivatalhoz címzendők.

Megjelenik minden vasárnap.
Felelős szerkesztő és kiadó: RÓNAI FRIGYES.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kőszeg, Várkör 39. szám.

Nyílttér sora 40 fillér.
Hirdetések nagyság szerint jutányos árban számítatnak meg.

Hogy bánjunk idegenekkel és hadi foglyokkal.

A belügyminiszter 3009—1914. szám alatt körrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz a hadviselés érdekében felügyelet (őrizet) alá helyezendőkkel vagy lakóhelyükről eltávolitandókkal szemben követendő eljárás tárgyában, amelyben figyelmezteti a hatóságokat, hogy jól bánjanak a kezükbe került vagy területükre internált hadifoglyokkal, akiknek érezniök kell, hogy egy kulturnemzet hatalmában vannak, amely nem él vissza a győző jogaival és embereknek tekinti őket. A foglyokat rendes, tiszta helyeken tartsák és gondoljanak minden nélkülözhetetlen szükségletükre. Gondja legyen a hatóságoknak arra is, hogy a foglyok a közönség részéről, még átutazásuk esetén se legyenek csufolódásnak, gunynak, vagy bántalmazásnak kitéve.

A magyar nemzet lovagias gondolkozása és érzülete nyilatkozik meg ebben a rendeletben, amely élénk tanuságot tesz amellett, hogy nem a nyugati kultura mázával bevont nemzetek táborában kell az igazi humanizmust, az őszinte becsületérzést s a fenkölt gondolkozást keresni, hanem a balkáninak csufolt magyar nemzetnél, — akinek nemes lelkülete nem a kultura mázos bögréjében ápolt melegházi növény, mint a müvelteknek hirdetett francia, angol és belgáknál, hanem az idők vérzivatarjai között megedződött s egész lényét átható alaptermészet.

A belügyminiszter rendelete, amelyre, mint a háborus idők egyik nevezetes okmányára mindenkor büszkék lehetünk, a következőket tartalmazza:

3009—1914. B. M. körrendelet. A hadviselés érdekében felügyelet (őrizet) alá helyezendőkkel vagy lakóhelyükről eltávolitandókkal szemben követendő eljárás szempontjából meg kell különböztetni:

1. a hadi foglyokat;

2. a velünk hadi állapotban levő államoknak látszólag védképes férfi-alattvalóit;

3. ugyanezen államoknak látszólag nem védképes férfi- és valamennyi nő-alattvalóit;

4. állampolgárságukra való tekintet nélkül mindazokat, akiket rendes lakó- vagy tartózkodási helyeikről a hadviselés érdekében el kell távolitani.

1. A hadi foglyokat a katonai hatóság tartja őrizet alatt:

Hadi foglyok:

a) mindazon államoknak tényleges szolgálatban álló katonái, akikkel a monarchia hadi állapotban van. Minden montenegrói védképes férfit tényleges katonai szolgálatban állónak kell tekinteni. Akár tényleges, akár nem tényleges állományu katonaorvosok, ha ebbeli minőségüket igazolják és nem gyanusak, szabadon visszatérhetnek hazájukba;

b) az emlitett államoknak azok a katonaszökevényei, akik a hadi állapot bekövetkezte után léptek az ország területére, ha elfogatnak, vagy önként jelentkeznek.

A polgári hatóságok őrizetében levő hadi foglyokat a legközelebbi közös hadseregbeli vagy honvéd gyalog póttestnek kell átadni, amely elszállitásukról és őrizetbe vételükről gondoskodik.

Miután a katonai hatóságok csakis a hadi foglyokat veszik át őrizetbe, kötelesek a polgári hatóságok a náluk letartóztatásban levő személyek közül a hadi foglyokat pontosan kiválogatni és csak ezeket adni át a katonaságnak.

2. A monarchiával hadi állapotban levő államok látszólag védképes férfi-alattvalóit, ezekhez számitva azokat a katonaszökevényeket is, akik a hadi állapotot megelőző időben léptek az ország területére, a rendőrhatóságok vegyék szorosabb felügyelet alá, de ha nem gyanusak, ne tartóztassák le, hanem az alábbi rendelkezéseknek megfelelő módon szállittassák el arra a helyre, amelyet erre a célra a belügyminiszter kijelöl.

A rendőrhatóság ennélfogva, ha internálandók elhelyezése szükségessé válik, forduljon táviratilag vagy a telefon utján a belügyminisztérium kivándorlási biztosi hivatalához, amelyet ezen ügyek intézésével megbiztam; jelölje meg körülményesen az internálandókat (számukat, hadköteles korban vannak-e, hányat kell felügyelet alatt tartani, hány képes önmagát fentartani stb.) és az innen nyert részletes utasitáshoz képest intézkedjék azoknak rendeltetési helyükre szállitásáról.

Az internálandóknak a rendeltetési helyükre szállitásához szükséges kiséretet a katonai hatóság szolgáltatja.

Az elhelyezésre nézve általános elvül szolgál, hogy ha kedvező fekvésü nagy épületek állanak rendelkezésre, az internáltakat ezekben kell elhelyezni. Általában arra kell törekedni, hogy az elhelyezettek a lakosságnak minél kevesbé essenek terhére és hogy ennek nyugalmát és biztonságát ne veszélyeztessék.

A szétosztásnál lehetőleg figyelemmel kell lenni arra, hogy az ugyanegy családhoz tartozók, hacsak különös okok nem teszik kivánatossa, ne szakitassanak el egymástól.

Az internáltakat a helyi rendőrség tartsa nyilván és állandó felügyelet alatt. Az őrzést, ha szükséges, a helyi rendőrség a lakosság hazafias elemeinek támogatásával és közreműködésével teljesiti. Az odautaltaknak különben tudomásukra kell adni, hogy azok, akik a szabályokhoz és a rendelkezésekhez nem alkalmazkodnak, a hadi foglyokkal egyenlő elbánás alá esnek.

A meghatározott helyre utalt egyéneknek lehetőleg munkaalkalmat kell nyujtani, vagy szerezni. Azok, akiknek vagyonuk vagy keresetük van, a helyzetnek megfelelő életmódot folytathatnak. Azokat, akik sem létfentartási eszközökkel nem rendelkeznek, sem saját maguk és hozzátartozóik szükségleteit munkájukkal nem képesek előteremteni, legalább is olyan mértékben községi (városi) munkával kell foglalkoztatni, hogy keresetükből szükségleteiket fedezni tudják. Azoknak, akik szükségleteiket munkájukkal sem képesek előteremteni, szállitási és élelmezési költségeit — a cs. kir. hadügyminiszter urral létrejött megállapodás szerint — a most nevezett miniszter ur fogja viselni. Ezeket a költségeket, még pedig az élelmezési költségeket a katonai átvonulási illeték mértékében, részletes felszámitás alapján utólag fogom utalványozni. Ennek megtörténtéig, ha szükséges, azokat az illető község előlegezi.

A hadköteles korban levők közül azokat, akik már hosszabb idő óta tartózkodnak az országban és egyáltalában nem gyanusak, tartózkodási helyükön meg lehet hagyni, ha fentartásukról gondoskodni tudnak és rendőri felügyelet alatt tartásuk ott lehetséges, különösen, ha érettük megbizható magyar állampolgár jót áll.

3. A monarchiával hadi állapotban álló államok hadköteles korban nem levő férfi- és valamennyi nő- és gyermek-alattvalói, ha nem gyanusak, az ország területének a hadmüveletektől távolabb eső részein szabadon tartózkodhatnak. Ezek, ha kivánják, hazájukba visszatérhetnek és evégből a hadmüveletektől távolabb eső utirányon a határállomásokhoz utazhatnak és ott az országot elhagyhatják.

Azokat, akik közülök a létfentartásukhoz szükséges eszközökkel nem rendelkeznek, szoritani kell az ország elhagyására és ha utikoltségük sem volna, a 9389—1885 B. M. számu rendeletnek megfelelően kell őket a határszélre szállitani.

4. Azokkal szemben, akiket rendes lakó- vagy tartózkodási helyükről a hadviselés érdekében kell eltávolitani, ennek a rendeletnek 2. és 3. pontjában foglalt rendelkezéseket megfelelően kell alkalmazni; meghatározott helyre utalásuk, megfigyelésük és őrzésük csak akkor lesz szükséges, ha ezt az eltávolító hatóság kivánatosnak vagy szükségesnek tartja.

*

A monarchiával hadi állapotban nem levő államok alattvalói, ha magatartásuk rendőri szempontból nem kifogásolható, nem esnek semminő rendőri eljárás alá.

Állampolgárságukra való tekintet nélkül mindazokat, akiknek viselkedése gyanura ad okot, a rendőrhatóság kisérje szigoruan figyelemmel; nyomós gyanu alapján tartóztassa le és adja át az illetékes kir. ügyészségnek, illetőleg az ügyészséghez juttatás végett a kir. bíróságnak.

Kötelességükké teszem ezuttal is a hatóságoknak, gondoskodjanak arról, hogy a felügyelet (őrizet) alatt álló idegen alattvalók mindenkor emberséges bánásmódban részesüljenek. Sorsukat nem szabad méltatlan, zaklató, sértő, megszégyenitő, vagy lealázó bánásmoddal sulyosbitani. A társadalom könyörületének velük szemben való megnyilvánulását, kivéve, ha államellenes módon vagy célzattal történnék, nemcsak megakadályozni nem szabad, hanem lehetőleg elő kell azt segiteni. Általában mindaddig, mig az ellenkezőre egyéni magatartásukkal okot nem szolgáltattak, nem ellenségeknek, vagy éppen büntetteseknek, hanem inkább szánalomra méltóknak kell őket tekinteni.

Hirek a háboruról.

— Csak hivatalos jelentések. —

Afganisztán Oroszország ellen. Mintegy 400 ezer emberből álló afgán hadsereg az emir testvérének vezetése alatt behatolt Indiába és megszállta Besavar várost. Egy 300 ezer főből álló afgán sereg pedig Turkesztán felé nyomult előre.

Uszó aknák az Adrian. A tengerészeti hatóság a hajóstársaságokkal közölte, hogy az Adrián való hajózás az ott elhelyezett uszó aknák miatt veszedelmessé vált.

330 belga ágyu német kezen. A németek az Antwerpen körul folyó harcokban 330 ágyut zsákmányoltak.

Antwerpen vegso vedelme. Antwerpenben a fő uteákon felszaggatják a kövezetet és barrikádokat épitenek, hogy ezzel is akadályozzák a németek bevonulását.

Hogyan kerültek az oroszok Maramarossziget re. Körösmező és Nagyborcskó községekben, meg Körösmező határán 1200 emberből álló székely zászloalj volt négy hegyi ágyuval és két gépfegyverrel. Vártuk az oroszokat. Érkezésüket jelentenünk kellett Maramarosszigetre, azonban mikor megérkeztek, meglepetéssel láttuk, hogy hátunk mögött a telefonhuzalok el vannak vágva. Emiatt nem tudtunk jelentést tenni. De feltartóztattuk az orosz tuleröt 17 óra hosszat. Ágyuikat folytonosan sikerült lelövoldözni, végre mégis engednunk kellett s visszavonultunk. Még a visszavonulás után is hat óráig tartottuk magunkat. Maramarosszigetre megérkezve, alig volt egyetlen katona a zászloaljban, aki ne lett volna megsebesülve. Igy kellett még hátrább vonulnunk, anélkül, hogy értesitést adhattunk volna az

oroszok érkezéséről. Elmondta a hadnagy, hogy voltak sokan sulyos sebesültek a székely fiuk között, akik bekötöztették sebüket és ujra indultak az első harcvonalba.

Perzsa csapatok bevonultak Oroszországba. Sadr Malik kán perzsa hadvezér csapataival átlépte az orosz határt és a Kaspi-tenger környékén nagy ütközetben megverte az orosz hadakat Kazulagacs és Lenkoran mellett. Az oroszok számos ágyut, sok fegyvert és embert veszitettek a harcokban.

Győzelem Máramarosban. A Budapesti Tudósító jelenti: Hivatalos jelentések szerint Máramarosszigeten csapataink a betört orosz seregtestet megverték és azt eddig már Nagybocskóig üldözték. A közigazgatási hatóságok Máramarosszigeten már csütörtökön felvették rendes működésüket. Az uzsoki hágónál a minapi harcok folyamán elesett orosz katonák eltemetése folyik és eddig 8000 orosz holttestet temettek el.

Az oroszok kivonulnak a felgyujtott Lembergből. A galiciai Tarnow és Jaroslau vasuti hivatalnokait felszólitották, hogy térjenek vissza hivatalaikba. Ebből, valamint abból, hogy az oroszok felgyujtották Lemberget, azt következtetik, hogy az oroszok visszavonulnak Galiciából, amit a Przemysl körüli harcokkal lehet magyarázni.

Nagy sikerek Przemysl körül. A főhadiszállásról a következő jelentés érkezett: Saját offenzivánk szerdán is itt-ott folytatott kisebb harcokban mindenütt elérte célját. Egy Przemyslből való vakmerő repülés után visszatért vezérkari tiszt jelentése szerint a vár védelmét a harci lelkesedéstől áthatott védősereg a legtevékenyebben s a legnagyobb körültekintéssel intézi. Több kirohanásban visszaszoritotta az ellenséges harcvonalat és számos foglyot ejtett. Az oroszok valamennyi támadása a várművek tüzelése alatt rettenetes veszteségek mellett összeomlott. A Kárpátokban a visoki nyeregtől nyugatra már nincs ellenség. Máramarosszigetnél a betört ellenséget visszavertük és a város kedden éjjel ismét birtokunkba jutott.

A betört oroszok üldözése. Munkácsról jelentik: Az ellenség egyik szárnyát Galiciáig Benyovába, másik szárnyát Uzsokon tul, Galiciába visszavertük. Kétszáznál több foglyot ejtettünk és 14 ágyut zsákmányoltunk.

Az oroszok a Tiszába dobták ágyuikat. Az Est jelenti Máramarosszigetről: Csapataink meglepetésszerü támadására az oroszok futva menekültek. Ágyuikat sem vihették el. Azok nagyrészét a Tiszába dobták.

Ungmegyébe visszatér a lakosság. A Magyar Távirati Iroda jelenti Ungvárról: A galiciai Sianki visszafoglalásáról, mely október 5-én történt, jelentik, hogy egy honvéd gyaloghadosztályunk — mely előzőleg is derekas munkát végzett — Ungmegyében az ellenség kiverése körül nagyon kitüntette magát. Az ellenség — mely Ungmegyében a határt átlépte — egy kozák hadosztályból és másfél gyaloghadosztályból állott és 20 ágyut hozott magával. A honvéd hadosztály megverte az ellenséget, amely Sambor irányában vonul vissza. Honvédjeink üldözik őket. Gróf Sztáray Gábor főispán intézkedései következtében Ungmegyében a nyugalom helyreállt. Az elmenekült családok lassanként visszatérnek.

Nagy német sikerek Oroszországban. A nagy főhadiszállásról jelentik október 6-án este 10 órakor: A franciáknak jobbszárnyunk ellen folytatott átkarolási kisérletei következtében a harcvonal egészen Arrastól északra terjed ki. Eleink Lilletől nyugatra és Lenchtől nyugatra ellenséges lovasságra bukkantak. Az Arras-Roye vonalon át megkezdett ellentámadásainkban még nincs döntés. Az Oise és Maas közötti harcvonalon Verdunnél és Észak-Lotharingiánál a viszonyok változatlanok. Antwerpenről nincsen különösebb jelenteni való. A keleti harcszintéren Suvalki kormányzóságban megállitottuk az oroszok előnyomulását Kelet-Poroszország ellen. Suvalkinál szerda óta eredményesen támadjuk az ellenséget. Orosz-Lengyelországban a német csapatok e hó 4-én kiverték Opatow és Ossoviec között levő megerősitett hadállásaikból az orosz testőr lövészdandárt, csütörtökön körülbelül háromezer emberét foglyul ejtették és a októl több gépfegyvert és ágyut zsákmányoltak. E hó 5-én harmadfél orosz lovashadosztályt és az ivangorodi főtartalék részeit Radomnál megtámadtuk és visszavetettük Ivangorod felé.

Egy orosz lap szenzációs cikke. Szenzációsan érdekes a „Novoja Vremja" cimü szentpétervári lap egyik legutóbbi cikke. A tekintélyes orosz lap a következő feltünő sorokat irja: Olyan offenziva, amelynek látható sikere nincs, nem ér semmit. A mi hadseregünket nem szabad olyan kudarcoknak érni, mint amilyen kudarcok érték az egész vonalon, a Magyarországba bevonult csapatainkat. Ha Galiciában nem tudtunk döntést provokálni, hogyan képzeljük el, hogy sikereket érhetünk el jóval kisebb erőkkel olyan helyeken, ahol biztosan lehet számitani kudarcra. Ne bizzuk el magunkat, ne higyjük azt, hogy sokan vagyunk, mert akik kevesen vannak, de nagy a hitük és akaraterejük, azok győzni fognak.

Az oroszok pánikszerü visszavonulása. Az oroszok délkelet felé vonultak vissza. A szövetséges osztrák-magyar és német seregek offenziváját a Visztula balpartján feltartózhatatlanul halad előre. Az oroszok pánikszerüen menekültek Iwangorod felé.

Ujabb győzelmeket aratunk északon. Csapataink további előnyomulása közben az ellenséget csütörtökön a Przemysl felé vezető mü-ut mentén Baritznál, Dinovtól nyugatra visszavetettük és Rzesovot is visszafoglaltuk, ahol ágyukat zsákmányoltunk. A Visztula-San szögében a menekülő oroszoktól sok foglyot ejtettünk és sok jármüvet vettünk el. A Przemysl ellen intézett ismételt heves támadást fényesen visszavertük. Az ellenségnek sok ezer halottja és sebesültje volt. A Máramarossziget melletti győzelmes harcokban a magyar és kelet-galiciai népfelkelők, valamint a lengyel légionáriusok vetélkedtek a vitézségben.

40.000 orosz borzalmas pusztulása Przemyslnél. Félhivatalos jelentés szerint kedden az oroszok Przemysl külső sáncai ellen rohamot intéztek. Eljutottak egészen a drótkerítésig, ám ott ágyuk tüzébe kerültek és az elhelyezett aknák is felrobbantak alattuk. Borzalmas volt a pusztulás soraikban, mire visszavonultak. Az oroszok vesztesége negyvenezer ember.

Oroszveres Besztercében. Kolozsvárról táviratozzák: Bethlen kormánybiztos egy uj győzelmi hirt plakatiroztatott ki a városban. Eszerint csapataink Beszterce-Naszód vármegyében Telcsnél megverték az oroszokat és négyszáz foglyot ejtettek.

Döntő csatát nyertünk délen. Boszniának az ellenségtől való megtisztitása céljából folyamatba tett akció további eredménnyel járt. A montenegrói csapatokkal szemben elért és már jelentett sikereinkhez most egy döntő csatánk füződik, amelyet a Visegrádon keresztül harc nélkül betört szerb csapatokra mértünk. Északi oszlopukat Srebrenica felől Cajna és Batta felé a Drinán át már visszavetettük. A Romanja-Planina felé előrehatolt főerejüket, amely Bozanovics Milos tábornok, volt hadügyminiszter parancsnoksága alatt állott, a mi seregünk két napos csatában teljesen megverte és az ellenség csak gyors futásban menekült meg a részünkről tervezett elfogatástól. 11-ik népfölkelő ezredük egyik zászlóalját elfogtuk. Több gyorstüzelő ágyut zsákmányoltunk.

A németek is pusztitják az oroszt. A nagy vezérkar jelenti hivatalosan: Suvalki kormányzóságban visszautasitottuk az oroszok támadását. Az oroszok 2700 foglyot és kilenc gépfegyvert vesztettek. Lengyelországban Ivangorodtól nyugatra kisebb eredményes ütközetekben 4800 foglyot ejtettünk.

A németek bombázzák Antwerpent. Pénteken reggel ½8 órakor a németek futárral megüzenték, hogy ½10 órakor megkezdik Antwerpen város bombázását. A kormány ½12 órakor átköltözött Ostendébe. A király a városban maradt. Számos menekülő a hollandi határra érkezett.

Nagy zsákmány Antwerpen ostrománál. Franciaországban a hadsereg jobbszárnyán folyó harcok még nem vezettek döntésre. A franciák előnyomulásai az Argonneokban és Verdun északkeleti frontján vissza lettek verve. Antwerpennél a Broechem-erőd birtokunkban van. Támadásunk átlépte a Nethe szakaszát és a belső erődökhöz közeledik. Egy angol dandárt és belgákat a külső és belső erődök közt megvertük és Antwerpenre visszavetettük. Négy nehéz üteget, 52 tábori ágyut, sok gépfegyvert, köztük angolokat is, nyilt területen elfoglaltunk.

Oroszok üldözése. Máramarosba érkezett jelentések szerint az oroszok Lonkánál sem tudták poziciójukat megtartani és csapataink erős támadásai elől Rahóig vonultak vissza. Rahón ujból megállottak. Csapataink nyomukban vannak és most már biztosra vehető, hogy az oroszokat makacs ellenállásuk dacára rövidesen innen is kiszoritják.

Orosz hivatalos jelentés az orosz veszteségekről. Az „Utro" pétervári hivatalos lap közlése szerint az orosz hadsereg vesztesége 800.000 ember sebesültekben, halottakban és elfogottakban.

Borzasztó hajópusztulás Antwerpennél. Essen an der Ruhr, október 9. A Rheinisch Westphalische Zeitung külön kiadásban a következőket jelenti Rotterdamból: Ma az antwerpeni kikötőben harminckét német kereskedelmi gőzöst, több nagy tengeri gőzöst és több mint husz rajnai hajót az angolok ösztönzésére levegőbe röpitettek, mert Hollandiában nem egyeztek bele abba, hogy ezen gőzösöket az antwerpeni helyőrség menekültjeivel Angliába engedjék. Ugy látszik, hogy az antwerpeni helyőrség a végső esetben szökni készül Angolországba. Albert király tegnap a várost át akarta adni, de az angolok megakadályozták benne.

Ujabb nagy győzelmek északon. Előnyomulásunk kényszeritette az oroszokat, hogy alább hagyjanak Przemysl ellen kifejtett hiábavaló erőfeszitéseikkel, melyek október 8-án éjszaka érték el tetőpontjukat és az ostromlóknak rettentő áldozataikba kerültek. Tegnap délelőtt gyengült a tüzérségi tüz a vár ellen. A támadó sereg megkezdte egy részének visszavonását. Lancutnál a mi előnyomuló oszlopainkkal erős ellenség szállott harcba. Ez a harc még tart. Rasvadorból az ellenséget már kiüztük.

Városi ügyek.

Hirdetmény.

50 rakás tölgybotfa, 16 rakás nyárdorong, a városházi pénztári hivatalnál még megvehető.

Kőszeg, 1914. szeptember hó 22-én.

Auguszt János, polgármester h.

Hirdetmény.

Közzéteszem, hogy „aranyat vasért" országszerte megindult mozgalomnak hatása alatt városunkban már négy arany gyürüt és egy pár függőt adtak le.

A beváltandó vasgyürü hirdetni fogja áldozatkészségüket és édes-kedves emléke marad — unokáiknak.

Fiaink vitézül küzdenek hazánkért, mindnyájunkért, utódainknak boldogságáért, — szenvednek, türnek, már látjuk felkötött karral, bénán, — ilyenkor előttünk aranynak nem lehet értéke.

A beváltandó arany gyürüket f. hó 25-én Budapestre küldöm.

Kőszeg, 1914. október hó 2-án.

Auguszt János, polgármester h.

3602/914 **Hirdetmény.**

Kőszeg szab. kir. város pénztári hivatala által közhirré tétetik, hogy a folyó 1914. évi hadmentességi dij kivetési lajstrom 1914. évi október hó 10-től október hó 17-ig bezárólag 8 napi közszemlére ki van téve.

Kőszeg, 1914. október hó 10-én.

Városi adóhivatal.

3598/914 **Hirdetmény.**

Az országgyülési képviselőválasztók ideiglenes névjegyzéke (a kőszegi választó kerülethez tartozó összes községeké) a városházán a polgármesteri hivatalban f. é. október 10-től november 10-ig közszemlére van kitéve a hivatalos órák alatt. Felszólalások október 10-től 25-ig, észrevételek pedig október 10-től november 10-ig adhatók be.

Kőszeg, 1914. október hó 10-én.

Auguszt János, polgármester h.

2705/1914 **Hirdetmény.**

A Pegonyi-féle alapitványra pályázatot hirdetek. Azok pályázhatnak, kik a katonaságnál szolgálati éveiket hüen kitöltötték.

Kik hadjáratban vettek részt, elsőbbségre tarthatnak igényt. A kérvények október hó végéig nyujtandók be.

Kőszeg, 1914. október hó 2-án.

Auguszt János polgármester h.

2248/1914 **Hirdetmény.**

Harcban álló katonáink számára prém holmit gyüjtenek. Felkérem mindazokat, kiknek prémjük van (minőség nem határoz) legyenek szivesek azt beszolgáltatni. Az összegyüjtött prém felét összecsomagolva október hó 25-én elküldöm a hadsegélyző hivatalhoz.

Kőszeg, 1914. szeptember hó 30-án.

Auguszt János, polgármester h.

A polgári őrség

azon tagjait, akik még esküt nem tettek és hatósági igazolványukat még nem kapták, sziveskedjenek f. hó 11-én (vasárnap) délelőtt 10 órakor hivatalomban megjelenni.

Kőszeg, 1914. október hó 9-én.

Kőszegi József rendőrkapitány.

Hirdetmény

az idegenek és itt letelepülők bejelentése tárgyában.

Midőn most a hadviselés idején és a ragályos betegségektől való megóvás miatt mindenfelől e vidékre is jönnek menekültek és ideiglenesen látogató ismerősök és rokonok, arra figyelmeztetem a város közönségét, hogy minden érkezőt azonnal be kell jelenteni.

Ez mindenkor is kötelessége a szállástadónak, de jelen időben minden egyes háznak és családnak, ugy közbiztonsági mint közegészségügyi szempontokból olyannyira fontos, hogy a köteles bejelentést tenni elmulasztókat a törvény teljes szigorával fogom büntetni.

Kőszeg, 1914. október hó 10-én.

Kőszegi József rendőrkapitány.

Legujabb hirek.

Antwerpen eleste.

Antwerpent péntek éjjel kezdték bombázni, miután a védővnek több fontos pozicióját bevették. A reggeli órákban kitüzték a fehér lobogót. Antwerpen megadta magát. A király Angliába menekült.

Károly román király meghalt.

Bukarestből jelentették tegnap délben ezt a gyászhirt. Sulyos gyomorbajának esett áldozatul oly időben, mikor e bölcs uralkodóra legnagyobb szükség volt, de ez semmi esetre sem jelenthet változást a románok politikájában.

Helyi hirek.

Wieber Adorján altábornagy, a pozsonyi honvédkerületi parancsnok, magas kitüntetésben részesült a harctéren tanusitott vitézségéért. Őfelsége a Lipót-rend nagykeresztjét adományozta neki a hadi ékitménnyel. A kitüntetett mint százados és őrnagy az itteni honvédzászlóaljnál szolgált és ezen időből, de kerületi parancsnoki müködéséből kifolyólag is kedves emlékben áll városunk közönsége körében.

A harctérre. Weöres Iván dr. cs. és kir. kamarás, ki a 11-ik huszárezredhez bevonult ujoncok kiképzése végett tartalékos hadnagyi minőségében teljesitett szolgálatot, óhaja szerint a harctérre vezényeltetett, ahol a hadtestparancsnoksághoz parancsőrtiszti minőségben osztatott be.

Sinkovich hadnagy meggyógyul. Többször irtunk Sinkovich Ferenc honvédhadnagyról, Sinkovich Elek szombathelyi főszolgabiró hős fiáról, akit sulyosan sebesülve vittek Bécsbe. Az operáció után félő volt, hogy a kitünő fiatal tiszt béna marad. Hitelesen értesülünk, hogy az operáció fényesen sikerült s már kezét is, lábát is tudja mozgatni.

Köszegfalvi Flóris fiumei polgári iskolai tanár, ki a 83-as gyalogezredben szolgál, Lublin körül mindkét lábán megsebesült. Az olmützi kórházban ápolják. Látogatására odautaztak e héten atyja Tangl Ferenc és nagybátyja Tangl Adolf.

A vitézségi ezüst érdemkeresztet a katonai érdemkereszt szallagján kapta Schmall Károly, a nyugalmazott rendőrtizedes fia, ki most néhány napi szabadságra itthon tartózkodott. Mint a nehéz ütegek második divizójának tüzérségi műszaki tisztjelöltje, — mivé a bécsi katonai műszaki iskola két évi kurzusának sikeres elvégzése után lett előléptetve, — először Szerbia határán, utóbb pedig az orosz haretéren tünt ki nagy ügyességével és bátor kitartásával. Ezért terjesztették fel előljárói kitüntetésre. E héten ujra a haretérre kerül, valószinüleg a motormozsarakhoz vezénylik, melyeknek kezelésében szintén egyik elsőrendü kiképzett. Ime egy törekvő fiatal ember nagyszerü karrierje. Az egykori bádogosinas, utóbb elektromos segédszerelő, vasszorgalmu sok tanulással jövő novemberben már a hadsereg egyik jeles műszaki tisztje lesz.

Halálozás. Wölfel Károly bognármester polgártársunkat, a kőszegi önkéntes tüzoltók érdemekben gazdag alparancsnokát sulyos gyász érte. Mihály nevü vaskereskedő fiát, kit a legutóbbi sorozásnál a hetes honvédhuszárokhoz soroztak, hova a mozgósitás elrendelésekor vonult be, rövid katonáskodás közben betegség ragadta el a világhiruvé vált „vörös ördögök" sorából. Katonai kiképzésben meghült, vérhasba esett s rövid szenvedés után Pápán hunyt el. Katonai pompával kisérték az ifju vitézt utolsó útjára, melynél szülei s rokonai is jelen voltak. A város közönsége körében őszinte részvétet keltett derék polgártársunk szomoru gyászesete.

Orosz fotisztek, néhány tábornok, ezredes és őrnagy érkezett Kőszegre szerdán Radafalváról. A vasuton fogatok várták a továbbszállitásra. Lékán helyeztettek el a hercegi kastély egyik traktusába. Radafalván igen elégedetlenek voltak. Panaszt tettek e miatt a pozsonyi hadtestparancsnokságnál, mely a magasrangu foglyok jobb elhelyezéséről gondoskodott s azáltal hogy a mult héten Lékára vezényelt egyik népfelkelő hadtápzászlóalj gazdasági osztagát bizta meg az őrzéssel, törzstiszt került az őrség parancsnoksága élére. Ennek az őrségnek egy különitménye egy hadnagy vezetése mellett gondoskodott ezen áthelyezésről, miben a helybeli rendőrhatóság is közremüködött. A főtisztek sorában van Martinow vezérkari tábornok és Wasziljevics vezérkari aviatikus tiszt is, kik együtt kerültek fogságba. Az itteni kórházban ápolt Landeschütz-katonák látták le őket s ők sikló repüléssel az ellenség táborában voltak kénytelenek leszállani. A nagyon rokonszenves külsejü tiszteknek városunkon való átvonulása alkalmával sok száz nézője akadt ez érdekes foglyoknak.

Kolera-barakkot épittet a város. A járványkórház felépitése tudvalevőleg már rég elhatározott dolog, de felebbezések folytán még máig sem foghattak hozzá. Minthogy pedig mostanában sok beteg katonát hoznak városunkba és a harctereken is terjed a kolera, elengedhetetlen szükséggé lett az ilyen betegek elkülönitéséről kellő időben gondoskodni. Ez okból pályázatot hirdetett a város a Müller Ferenc által készitett barakk-járványkórházra, mely ugyanoda épül, ahova a kőből épitett járványkórház is tervezve volt, az egyesületi kórház közelében levő városi téglatelep szomszédságába. 20 ággyal szerelik fel, fütethető is lesz, két teremre oszlik, melynek közepén bejáró előtér és két ápolónak való elkülönitett fülkék lesznek. A költségvetés mintegy 5000 koronáról szól és szerkezete olyan lesz, hogy tiz évig is megfelel a célnak. A csütörtökön tartott tanácsülésen bontották fel a zárt ajánlatokat, melyek közül Laas Józsefé volt körülbelül 300 koronával a legolcsóbb. A polgármester sürgősség okából az épités megkezdését azonnal elrendelte és e rendkivüli kiadás vállalására a képviselőtestület utólagos jóváhagyását fogja kikérni. A rendkivüli közgyülésen való tárgyalást a tiszti főorvos ellenezte, mert szerinte már a legközelebbi napokban érkezhetnek ide oly betegek, vagy idemenekültek, kiknek elkülönitett elhelyezése s megfigyelése válik szükségessé, amiért is egy nappal sem szabad késni. — A tiszti főorvosnak ezt az erélyes fellépését bizonyára megelégedéssel fogadják, mert már is az a hir terjedt el, hogy az iskolákat szemelték ki e célra, azért vitték el a sebesültek részére ott elhelyezett kórházi felszerelést.

A városi katonakórház valóságos körutazást tett. Mint ismeretes, 150 beteg elhelyezésére kötelezték a várost, mely e célra a csipkegyár üresen álló, óriási géptermét szemelte ki. Már jóreszt berendezett is volt, mikor egyszerre csak csodás egyértelmüséggel (!) nem alkalmasnak nyilvánitották. Igen messze fekszik a — várostól. Igy került két korcsmába. Ezen azután a közönség megütközött. Beteg katonákat korcsmákban elhelyezni. Mi lett volna ott!? Igy azután elvitték innét az iskolákba. A mi elemi népiskoláinkba, melyek, mint ismeretes, nem különálló épületek, hanem a város közepén vannak házak közé beékelve és magánosoktól, tanitóktól is lakott. Azzal véltek ezen enyhiteni, hogy csak az iskolák egy részét rendezték be kórháznak, a másik szomszédos részében tovább is tanitottak volna. Ez az intézkedés a város közönségének körében kinos benyomást keltett. Ennek adtunk kifejezést lapunkban kéthete is, mult héten is és rámutattunk arra a nagy veszélyre, mely ebből származhatik. Szerencsére időközben megtudták a közegészségügyi szakférfiak, hogy valami ugynevezett kolera betegség is létezik s ez elég ok volt arra, hogy tüstént az iskolákból a csipkegyári gépterembe áthelyezzék a város által berendezett kórházat, ahova a „laikus" gondolkodás mindjárt kezdettől fogva legjobbnak találta. Ezen változáshoz hozzájárult az is, hogy a helybeli nőegyletek küldöttségileg jártak a [illegible]nél és az iskolákból való elhelyezést a város közegészségügye érdekében követő családok és [illegible] fáradozásuk teljes sikert eredményezett telték. Ebbeli [illegible] valóban nagyon hálás az egyesület és a közönség [illegible] iskolákból való betegség elhurcovezetőmek, hogy a[illegible]családjainak a veszélyeztetését igy lásnak és a város cs[illegible] Mi is örömmel fogadjuk. Elsők sikeresen — elháritották[illegible]lmeztettünk. Csak éppen a voltunk, akik erre figye[illegible]n szeretett volna a beteg tanulóifjuság elégedetlen. Ige[illegible]ni, nekik ennivalókat katonákkal beszélgetni, velük e[illegible]ratva hősi elbeszéhordani, térdükre ülve általuk ciro[illegible]ajándékot a csalesüket megcsodálni, egy-egy katona[illegible]k őket minéladba hazahozni; — most megfosztott[illegible]bes felfogm ettől, melynek üdvös voltát persze nem k[illegible] a tapasztalatlan, naiv gyermekész.

Közegeszségügyi vizsgalatot tartott e h[illegible]ten a kőszegfalvi telepen dr. Kovács István tiszti főorvos Somogyi István rendőrbiztos kiséretében. Ott a helyszinen tettek intézkedéseket meg nem türhető állapotok megszüntetésére, egy esetben pedig a mulasztó ellen feljelentést tettek.

Városunk elesett hősei kettővel szaporodtak. Schr[illegible]nez János volt az első, akit megsirattunk, akiért szivünkben gyászolunk. Most távirati hir jött két társa, városunk két harcos fiának elhunytáról. Ezek Lamp József 18-as honvédtartalékos és Schropfer Ferenc 20-as honvédtartalékos. Mindketten a lublini csatában szeptember elején sebesültek meg. Előbbi a trencséni, utóbbi a Bécs melletti Hohenelbei kórházba került. Onnét még jó hireket küldtek egy ideig gyógyulásukról, de tegnapelőtt szomoru hirt hozott aggodó családjuknak a táviró. Meghaltak. Temetésükre odautaztak hozzátartozóik. A hivatalos város — sajnos — nem róhatja le háláját ott a sirnál, de nem fog róluk megfeledkezni, sem hátramaradottaikról. Akik nem akarják minden áron az itt kezelt sebesültek napi háromszori kielégitő étkezési rendjét megszaporitani, azok az ilyen esetekre fentartott fillérjeiket, koronáikat szivesen fogják a hátramaradt szegénysorsuakra fordítani akkor, ha az állami hat havi kielégitő segélyezés terminusa lejárt. Fájó szivvel adjuk át neveiket a város történetének azon tudatban, hogy sajnos ezzel be nem telt a hősök névsora, de azon megnyugvással, hogy egy igazságos világharcban a mi fiaink vére is megszerezte övéinek, mindnyájunknak, a hazának a remélhetőleg boldogabb jövőt. Áldás legyen dicső emlékeik felett.

Megtiltottak a korházlatogatast a helybeli katonai tartalék kórházban. Annyi sok kellemetlenséget szereztek a vezetőknek az ellenőrizhetetlen pletykákkal, hazugságok terjesztésével, illetéktelen kritizálásukkal, hogy ennek csakis a látogatások határozott eltiltásával lehetett véget vetni. Mindjárt az első nap pletykái utján figyelmeztettünk erre. Nemcsak lapunkban, személyesen is kifejeztük aggályainkat. Akkoriban azonban a kórház vezetőit a közönség iránti figyelem vezette. Nem akarta elhinni, hogy csak egyesek vannak olyanok, akik a sebesült katona iránti őszinte részvétből és jótékonyság gyakorolhatása céljából látogatják őket, — ellenben tulnyomó nagy része a látogatóknak csakis a kiváncsiság vezeti, — jótékonysága csak beléptidij a Hárijánosok nagyszerüen kieszelt csodatetteiknek még rikittóbb szinekben való továbbterjesztésére, amiben különösen azok váltak ki, akik soha háboruban nem voltak, hanem sebesülésüket olyan „lázas" harcban kapták, melyben béke idején is — mindenkit érhet baleset. Ezért propagáltuk azt, hogy nem kell tulozni, nem kell ekszтázisba esni, — aki a szegény harcban sebesült katonáknak valamit juttatni akar, ne kivánjon érte látni, hallani és kézesókokat, hanem adja át a kórházvezetőségnek, az mindenkinek juttat belőle. Igy szép a jótékonyság gyakorlása, ha a jobb kéz nem tudja, mit tett a bal. — Mikor az itt volt horvát katonák miatt folyt a nagy pletykaharc, ez ügyet megvizsgálta a rendőrkapitányság, az ügyészség, lefoglaltatták gyanusnak hiresztelt leveleket és az egészből az derült ki, hogy rosszakaratu szájról-szájra adott mindjobban elferditett pletykák voltak s egy asszonyt csupán azért gyanusitottak meg, mert véletlenül horvát származásu.

Orosz és szerb sebesülteket hoztak katonai tartalék kórházunkba e héten. Főleg tiszteket. Részint Radafalváról, hol igen sok az orosz fogoly, részint Kaboldról és máshonnét. — Ugy halljuk, hogy a helybeli katonai kórházat állitólag, ezentul leginkább az ellenséges hadak sebesültjei számára jelölték ki. Ez esetben még nagyobb óvatosság vezessen bennünket. Akkor is, mikor érkeznek. A tisztek rangjuknak megfelelő jobb ellátásban részesülnek és anyagi tekintetben is kielégittetnek.

A 83-ik gyalogezred kitüntetett vitézei. A hadsereg főparancsnokság előterjesztésére a hadügyminiszter a következő 83-asokat tüntette ki az ellenséggel szemben tanusitott vitézségükért: Elsőosztályu ezüst vitézségi érmet kaptak: Barabás, Kajtás Lajos, Seifert Károly és Wrana kadettok, Kovács János, Isztermann, Prottmann János és Simon Lajos őrmesterek, Gerencsér János, Maár Mihály, Németh Elek, Pissinger Lajos, Somogyi József és Vargha szakaszvezetők, Eberle József egyéves önkéntes, Mink Márton káplár és Kónya András gyalogos. — Másodosztályu ezüst vitézségi érmet kaptak: Deutsch János, Ficzkó Vendel, Karlovitz Ferenc, Kiss Sándor, Magyar József, Maries József, Papp Sándor, Papp Mihály, Puchmann Ferenc, Sinkovics Antal, Stebikó Mihály és Süle Kálmán szakaszvezetők, Legény Mihály, Lődor István, Mesterházy Antal, Verderits József, Zlatantes József káplárok, Cserpenyák Ferenc és Fonyó őrvezetők, Braumüller Kálmán, Czeke Pál, Fliszár János, Fliszár Lajos, Horváth Pál, Kalmár, Koroknay Gyula, Kiss István, Krenn Ferenc, Legli József, Magyar József, Nagy József, Pornoczi Kálmán, Thomas Ágoston, Wappel Alajos és Cvitkovics Ferenc gyalogosok, Németh Károly pótartalékos és Balogh Kálmán kürtös. A kitüntetettek száma 55.

A polgárőrök mintegy 60 tagja gyülekezett vasárnap a városház tanácstermében. Az ujonnan jelentkezettek és a régiek közül azok, akik még eskütt nem tettek. Kőszegi József rendőrkapitány üdvözölte őket és megismertette ezuttal a polgárőrségnek miniszteri szabályzatát és a szolgálatra vonatkozó fontosabb részleteket, melyek után valamennyien letették az esküt. Azóta is jelentkeztek többen, akik ma délelőtt 11 órakor esküsznek. A szolgálatra nézve megállapitható, hogy dicséretes pontossággal teljesitik és sok oly adatot szolgáltattak a hatóságnak, melyben további intézkedés közérdekből szükségesnek mutatkozott. Schermann István és Wilfinger Károly polgárőrök a felvidéki ujoncok közt támadt verekedésnél is közbeléptek, lefoglalták a bünjeleket, fokost, botot és igen gyorsan értesitették a rendőrhatóságot, melynek kiküldöttjével a tettesek kinyomozásában is részt vettek. A rendőrkapitány külön is megköszönte bátor, gyors és eredményes eljárásukat.

Uj közlekedési utrendre nézve adtak be dr. Stür Lajos és Czeke Gusztáv polgárőrök inditványt. Az utrendőri törvény 107. §-át ugy értelmezik, hogy a város területén minden jármü közlekedése csakis a baloldalon engedtessék meg, miáltal ugy jövő, mint menő fogatok mindig egyazon oldalon kötelesek hajtani, ami a közlekedés biztonságát és gyorsaságát mozditja elő. Teljesen igazuk van s csak az a sajátságos, hogy ezt az 1890 óta fenálló törvényt ily értelemben nem hajtották végre sehol sem s ahol az általuk kivánt rendet (különösen nagy városokban) életbeléptették, ott az külön szabályrendelet alkotásával történt. Itt is alighanem erre lesz szükség, mert általánosan azt tapasztaljuk, hogy minden fogat csak egy szembejövővel való találkozás idejében alkalmazkodik a törvénybe iktatott rendhez. A rendőrkapitány ez iránt a felsőbb hatóságtól információt kért. A törvény szövege igy szól: „A közúton való hajtásnak és kitérésnek a forgalom biztonsága érdekében szabályozására a következők állapittatnak meg: a) minden járművet balra kell hajtani, szembejövő járműnek balra kell kitérni, az előtte haladónak pedig jobbra kell eléje kerülni."

Boszniai—hercegovinai alattvalók, akik 1894, 1893 és 1892 született hadkötelesek, legkésőbb október 10-ig jelentkezzenek a rendőrkapitányi hivatalban.

Vedekezes a ragadós száj- és körömfájas ellen. A kőszegi járás főszolgabirája táviratilag jeletette az alispánnak, hogy a bécsujhelyi kerületben, Theresienfeld és Langerkirchen községekben fellépett ragadós száj- és körömfájás miatt hasitott körmü állatok bevitelét a kőszegi járás községeibe megtiltotta.

Kerekpárlopások voltak e héten. Heidenreich Lajos házának udvarából egy ideszármazásu pékinas csent el egy Panzer jegyü kerékpárt és egy tanonctársával Sopron felé szökött azon, — Plechl István vendéglőjének kamarájából pedig egy ott volt idegen vendég tulajdonitotta el a vendéglős kerékpárját. A rendőrhatóság mindkét esetben táviratilag értesitette a társhatóságokat.

A katonaság részére bevásároltak sok helyen és foglaló fejében elvitték az élelmi vagy más cikkeket. Elismervényt is adtak, de mikor az eladók a pénzért jöttek, arra jöttek rá, hogy csalóknak estek áldozatul, akik egyenruhában és kocsikkal megjelenve csapták be a vidék kisgazdáit. Jó lesz vigyázni.

Lelki fegyver. Stráner Vilmos a kőszegi ev. gyülekezetnek volt kiváló lelkipásztora, most soproni ev. theologiai akadémiai tanár, protestáns katonák számára kiadott egy gyönyörü imádságos könyvet, mely minden gyülekezet lelkészénél kapható.

Elojegyzes bormeresre. A kőszegi bortermelők szövetkezete tagjai naponként délután ½1—2 óráig a következő sorrendben lesznek előjegyezve a bormérésre a szövetkezet elnökénél: október 15-én I. kerület: Sziget, Kálvária-utca, Meskó-utca, Erdő utca, Munkásházak; október 16-án II. kerület: Király-ut, Tuskevár-utca, Sáncárok; október 17-én III. kerület: Hegyalja-utca, Pallisch utca, Schey-utca, Várkör, Király-utca, Széchenyi utca; október 18-án IV. kerület: Győri utca, Kossuth-utca, Deák-utca, Jenő főherceg-utca, Marhavásár-tér, Feresák-utca, Rohonci utca, Jurisits-tér, Chernel-utca; október 19-én V. kerület: Árpád tér, Mecséry-utca, Kaszárnya-utca, Kert-utca, Pánner-utca, Gyöngyös-utca, Intézet-utca Árvaház-utca, Rajnis-utca

Adományok katonáink számára a következőktől érkeztek be Róth Jenő könyvkereskedésébe.

Fehérnemüt adtak:

Holczer Mihály, Czupy N., özv. Barkó Sándorné, Dellin Gusztáv, Korchmáros nővérek, Kulcsár Alajos, Zerthofer Mihály, Hettlinger Jenő, Michaelisz Izidor, Kirnbauerné, Gintner Mihályné, Frohlich Gusztáv, Ringhofer Karolina, Freygang Lőrinc, Linzer Mihály, Novák Ignácné, ev. felsőbb leányiskola, Uzelacné, Chernel István, Simon M., Thold Dezsőné, dr. Galgotzy Emilné, Freyler Emma, Dresler Ottó, Wierer nővérek, Waisbecker János, Hammer Gyula, Dillmann Lajosné, Simon Krisztina, N. N., özv. Csuporné, Róth Jenő, Emmer G., Marton Károly, Cservenyné, özv. Benedek Ernőné, özv. Geschnatzné, Rusa Béla, Ev. nőegylet, Dr. Tirtsch G., Frankenbergerné, dr. Wiener Márk, Horváth Lajosné, Flamisch G. Róth Sándor, Hechingerné, B. J-né, Brunnerné, Hawner Mici, Fayth Juliska, Gager Alajos, Kabold, Simon Mária, Balikó Lujza, Klatz M. Quell Mária, N. N., Bamits J., Weores Elemér, dr. Szemző Sándor, dr. Szemző Sándor, Pettingerné, N. N., özv. Bilsits Józsefné, özv. Németh Jánosné.

Balatonmelléki borok: szentgyörgyhegyi ó-bor literje 1 K, szigligeti 1913-as 80 fillér. Kőszegi udvari és barna malátasör. Kapható: **Maitz József** belvárosi fűszerkereskedésében.

A közönség köréből.

Válasz a jótékony sebesültnek.

Mi azon téves hitben élünk, hogy ha néhány koronát adományozunk; ha egy nélkülözhető arany gyürüt beváltunk; ha egy elhasznált prémet szolgáltatunk be; ha a Vöröskereszt-egyesületnek jelvényeit vesszük és viseljük; ha egy nélkülözhető ágyat vagy pokrócot ajánlunk fel; — akkor már mindent megtettünk, amit a nagy idők reánk rónak.

De amit teszünk, az mind csak egy csepp, egy szem, az mind igen-igen kevés azon küzdelem, fáradalom mellett, amit katonáink teljesitenek, szenvednek.

Ezután hadba szállott vitézeink mit hagytak itt? Hitveseiket, gyermekeiket, kedveseiket, szóval meleg otthonukat, virágzó üzletüket. S ha visszatérnek, mi vár reájuk? Egyik másik béna marad, rokkant, anyagi kár, pusztulás.

Ezért polgártársaim, adjunk és mindig csak adjunk, reánk nézve mindig jobb, ha adhatunk.

Lám a mármaros-, bereg-, beszterce megyeiek szivesen adnának, csak elkerülhetnék a veszélyt, de menekülnek és vagyonkájuk elpusztul.

Félre tehát a kishitüség, — kis lelküségünkkel, félre a mindennapi kényelmünkkel. Ha valamikor kell megmutatnunk nagy lelkünket, ugy erre a mostani idők kinálkoznak.

Katonáink nemcsak a királyért, hazáért, hanem mindnyájunkért is küzdenek, vérzenek, áznak, fáznak, éheznek.

Szivünk oly meleg, tiszta legyen most, mint a ragyogó nap.

Hölgyeim, tegyenek még többet.

Egy meg nem sebesült polgártárs.

* * *

Szivesen adunk helyet e válasznak, mint minden a közönség köréből történendő megnyilatkozásnak, — de kötelességünk kijelenteni, hogy a válasziró teljesen félreérti intentióit, irányzatát a mult heti nyilatkozónak és mi nyiltan bevalljuk, hogy mi inkább ez utóbbival értünk egyet, sőt azt hisszük a nagyközönség is.

Igenis adjunk, áldozzunk a harcbavonultakért, a sebesültekért, az itthonmaradottakért, szegénysorsuakért, de csak okos mértéktartással és jól megfontolva s csak akkor és azon célnak, mely arra igazán rászorult.

Olvassuk a világlapokban, milyen elragadtatással irnak nagytekintélyü államférfiak és hadvezérek a magyar katonáról, a magyar katona vitézségéről. Hevesebben lüktet a szivünk minden elismerő sor olvasásánál. De az elismerés mellett ott áll a kritika is. Azt mondják, mennyivel nagyobb sikerei lehetnének az ilyen bátor seregeknek, ha vezéreik intésére jobban hallgatnának, ha csak akkor iramodnának szuronyrohamra, ha azt vezéreik jónak és elérkezettnek látják, — s mennyivel kevesebb nemes magyar vér hullott volna a harcmezőre, — mennyi értékes katonával több harcolhatna ma is. Igy nyilatkoznak egyébként vezető tisztjeink is.

Mi ebből a tanulság? Nem meggondolatlan rohamban vessék magukat az ellenségre. Csak akkor, ha erre elérkezett a kedvező vagy szükséges pillanat. Kár minden esztelenül elontott csepp vérért.

Az itthonmaradottak jótékonyságára ugyanez áll. A szánalom, a könyörületesség, a felebaráti szeretet, a haza iránti kötelesség ne intézzen az első sebesültek láttára jótékonysági rohamokat, — a társadalom egyes jóakaratu tagjai ne kelljenek egymással válósággal birokra a közönség meg- és kipumpolására. Csak annyit és akkor mikor ez valóban szükséges.

A város által ellátandó 150 sebesült vagy beteg katona számára, az egyenkénti elhelyezést kikerülendő, a város nemesszivü hölgyei és ezek élén a nőegyletek vezetői gyüjtötték össze a kórházi felszerelést. Jó tették. Ha a város uj dolgokat szerzett volna be, ez 8—10.000 koronába került volna. Igy a családok feleslegeiből és adakozásaiból is kikerült.

A betegek ellátását azonban az á l l a m biztositja. Napi 8 koronát ad a kezelő orvosnak, 5 koronát az ápolóknak, 3 koronát a szolgaszemélyzetnek, 1 koronát a beteg napi élelmezéséért, 7 fillért a napi szállásért. Ki ne ismerné el, hogy ez minden tekintetben kielégitő gondoskodás? S ki ne tudná, hogy ha ezt az állam fizeti, ugy mi is fizetjük. Ha pedig fizetjük, miért fizesse ezt a társadalom egy töredéke még k ü l ö n h a v i ö n a d ó z t a t á s s a l? —

Ennek nincs más eredménye, mint a s z ü k s é g e n f e l ü l i pénzelpocsékolás, mely más időben m á s c é l r a, — lesz erre még bő alkalom — fordithatό.

Hány kéregető jár a polgármester elé naponta — akinek nem ad egy árva fillért sem. Miért nem ad mindenkinek? Mert az ő helyi ismerete, az ő bölcsessége jól tudja, hogy kinek kell adni, kinek van rá szüksége, mikor kell igazi nyomort enyhiteni és akinek nem ad, meg is magyarázza, hogy nem lehet ám a segélyerőket könnyelmüen elfecsérelni.

A közönség is éppen igy gondolkodik, de mert nincs annyi tapasztalata, annyi erélye s hivatalos tekintélye, bizony nagyon sokszor nem tud, vagy nem mer ellentállani a f e l e s l e g e s gyüjtő-merényleteknek; csak ad, hogy szabaduljon s lehet, hogy teljesen kipumpolva éppen akkor tagadja meg, mikor az adakozást a legméltányosabb célra kérik.

Ne akarjanak egyesek a mások zsebjének terhére jószivüek lenni. Legyünk azonban m i n d n y á j a n azok, amikor erre igazán szükség van. De ugy értem a „mindnyájan"-t, hogy a vagyonosság, a kereset arányában. A közjótékonyság ne fajuljon el labdarugósporttá. A jótékonyságot is Moltke, meg Konrad stratégiai higgadtságával és gondos számitásával, — nem pedig a magyar katona fékezhetetlen halálmegvető harci rohamával kell intézni. Vagyis rövidesen: többet számitással, mint erővel. Hadd maradjon erőnk a bénákat, rokkantakat s anyagilag károsultakat is segiteni.

Horgony-thymol-kenőcs.
Könnyebb sérüléseknél, nyitott és égési sebeknél. Adag: kor. —.80.

Horgony-Liniment. Capsici compos.
a Horgony-Pain-Expeller pótléka.
Fájdalommentes bedörzsölés hülléseknél, rheumánál, köszvénynél stb.
Üvegje: kor. —.80, 1.40, 2.—.

Horgony-vas-albuminat-festvény.
Vérszegénységnél és sápkórnál.
Üvegje: kor. 1.40.

Kapható a legtöbb gyógyszertárban vagy közvetlenül beszerezhető
Dr. Richter „Az arany oroszlánhoz" cimzett gyógyszertárából, Prága I, Elisabethstrasse 8.

XXXI. magyar királyi

jótékonycélu államsorsjáték

Ezen pénz-sorsjáték remélhető tiszta jövedelme közhasznu és jótékony célokra fog forditatni.

Ezen sorsjátéknak összesen 14 885 nyereménye van, melyeknek összes értéke 475 000 koronára rug készpénzben.

Főnyeremény 200.000 korona készpénzben.

Továbbá:

1 főnyeremény —	[illegible]0,000 kor. készp.		[illegible]0 nyer. à 200 K	4.[illegible]0 K készp.	
1 „ —	20,000 „ „		40 „ „ 150 „	6.000 „ „	
1 „ —	10,000 „ „		10[illegible] „ „ 100 „	10.000 „ „	
1 „ —	5.000 „ „		200 „ „ [illegible]0 „	10.000 „ „	
5 nyer. à 1000 K	5.000 „ „		2[illegible]00 „ „ 20 „	[illegible]0.000 „ „	
5 „ „ 500 „	2.5[illegible]0 „ „		12 [illegible]00 „ „ 10 „	120.000	
1[illegible] „ „ 250 „	2 500 „ „		14885 nyer. összesen	475.000 K készp.	

Huzás visszavonhatatlanul 1914. évi decemb. hó 9-én.

Egy sorsjegy ára 4 korona

Sorsjegyek az összeg előzetes beküldése mellett a magyar kir. lottójövedéki igazgatóságtól Budapesten (Vámpalota) portomentesen küldetnek, ezenkivül kaphatók valamennyi posta-, adó-, vám- és sóhivatalnál, az összes vasuti állomásokon s a legtöbb dohánytőzsdében és váltó-üzletben. Játéktervet ingyen és bérmentve küld

A magy. kir. Lottojövedéki igazgatóság.

STOCK-COGNAC MEDICINAL

hivatalos ólomzárrai ellátott palackokban mindenütt kapható

CAMIS és STOCK

gőzüzemü gyárából

BARCOLA.

Az „Elite" kávéház és vendéglőben

egy tanonc

felvétetik. — Bővebbet ugyanott.

Fáj a foga? **Műfog kell!**

Scharpf Jenő

vizsgázott fogtechnikus mester

segit a bajon.

Szombathely, Erzsébet királyné-utca 7. szám, félemeleten.

Működik délelőtt 8 órától délután 5-ig.

Szombathelyi Takarékpénztár Részvénytársaság

kőszegi fiókja,

Kőszeg, Király-út 6. sz.
Strucz szálloda mellett.

Elfogad: betéteket jelenleg nettó 4 %-os kamatozással betéti könyvecskére és folyószámlára. A kamatozás a betétet követő napon kezdődik, betét kifizetéseket felmondás nélkül eszközöl.

Leszámitol: 2—3 aláirásos üzleti és magánváltókat mindenkor a legelőnyösebben.

Folyósit: rendes és törlesztéses jelzálogkölcsönöket földbirtokokra és városi házakra; **magasabb kamatu kölcsönöket alacsonyabb kamatu kölcsönökké változtat (convertál).**

Értékpapirokat: napi árfolyamon vesz és elad, tőzsdei megbizatásokat elfogad.

Szelvényeket: költségmentesen bevált, szelvényiveket a szelvényutalvány (talon) alapján dijmentesen beszerez.

Átutalásokat, lefizetéseket eszközöl a világ bármely piacán teljesen dijmentesen.

Értékpapirokra: állami- és magán papirokra előleget ad.

Sorsolás alá eső értékpapirokat árfolyamveszteség ellen biztosit.

Értékpapirokat és értékeket őrzésre és kezelésre átvesz.

Tekintettel, hogy hazánk legnagyobb pénzintézetével a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesülettel szoros összeköttetésben áll, mindenféle takarékpénztári és bankügyleti megbizást a legelőnyösebben bír lebonyolítani.

Mint az Első Magyar Általános biztositó társaság ügynöksége mindenféle biztositást elfogad és felvilágositással készséggel szolgál.

Központ: **Szombathelyi (régi) Takarékpénztár**
Szombathely. Alakult: 1867-ben.
Alaptőke 1,600.000 kor. Tartalékok: 400.000 kor.
Takarékbetétek 15 millió koronán felül.
Saját tőkéi 2,250.000 korona.

Vendéglő megnyitás!

Tisztelettel tudomására hozom ugy a helybeli mint a vidéki n. é. közönségnek, miszerint az „Elite" kávéházam régi helyiségében

vendéglőt, sörcsarnokot

nyitottam.

Fő célomnak tekintem, hogy a nagyérdemü közönségnek elsőrendü ételt és tisztán kezelt italokat szolgáltassak ki.

Boraimnak minősége és olcsó árusitása által nagyobb utcai forgalomra törekszek.

Kőbányai elsőrendü sörnek forgalomba hozását azért tartottam szükségesnek, mert ezzel egy hiányt pótolok a közönség óhajára.

Helyiségemet rendelkezésére bocsájtom a t. közönségnek: bankettek, lakodalmak, összejövetelek és mulatságok megtartására is.

De különösen kiemelni kivánom, hogy **eredeti kőbányai Dreher-féle Király-sört** mérek ki, amelyből állandóan friss csapolás van.

A nagyérdemü közönség szives pártfogását kérve vagyok

teljes tisztelettel

Vincze Mihály helyett **Vincze Mihályné,**

a Dreher-féle sörök kizárólagos lerakata és elárusitója.

Nyomatott Rónai Frigyes könyvnyomdájában Kőszegen